

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο
Τηλ: 2810.282248, Fax: 2810.225616
Email: pkpfiraklio@minagric.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου www.minagric.gr και αποστέλλονται μέσω e-mail σε κάθε ενδιαφερόμενο με αίτημα στο agrodeltiokriti@gmail.com

Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ - ΕΧΘΡΟΙ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ Δελτίο Ν°2 & Μετεωρολογικά Στοιχεία

Εργασίες κλαδέματος

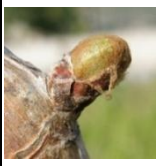

Οι εργασίες του κλαδέματος είναι σε εξέλιξη και σταδιακά ολοκληρώνονται.
Οι οδηγίες φυτοπροστασίας που σχετίζονται με το κλάδεμα έχουν περιγραφεί [στο προηγούμενο δελτίο](#).

Φαινολογικά στάδια

- Η έκπτυξη της βλάστησης χαρακτηρίζεται όψιμη, αντίστοιχη με το 2023.
- Στην έναρξη της καλλιεργητικής περιόδου, τα βλαστικά στάδια διαφέρουν σημαντικά από αμπέλι σε αμπέλι. Γενικά, στην ποικιλία σουλτανίνα και στην ΠΕ Ηρακλείου τα στάδια που επικρατούν είναι :
  - στην πρώιμη - παραλιακή ζώνη το φούσκωμα των οφθαλμών - αρχή έκπτυξης (στάδια Α-Β-С)
  - στη μεσοπρώιμη ξεκινά το φούσκωμα (στάδια Α-В) και
  - στην ορεινή - όψιμη ζώνη οι οφθαλμοί παραμένουν κλειστοί (στάδιο Α).
- Στην παραλιακή - πρώιμη ζώνη και στις πρωιμότερες ποικιλίες όπως στη superior η βλάστηση έχει προχωρήσει στα στάδια D-E.

Οι πρώτες επεμβάσεις σχετίζονται με συγκεκριμένα βλαστικά στάδια και με τις καιρικές συνθήκες. Για το λόγο αυτό συνιστάται να παρακολουθούνται τα βλαστικά στάδια της καλλιέργειας και τα [δελτία καιρού ΕΜΥ](#).

Πίνακας 1. Βλαστικά στάδια αμπελιού και ενδεικτικοί χρόνοι αντιμετώπισης φυτοπαρασίτων

Βλαστικά στάδια & περίοδος προστασίας							
Κλίμακα Baggiolini	Στάδιο Α Οφθαλμός σε λήθαργο	Στάδιο Β Οφθαλμός σε χνούδι	Στάδιο С Πράσινη κορυφή	Στάδιο D Έξοδος φύλλων	Στάδιο E Πρώτα φύλλα	Στάδιο F Εμφάνιση σταφυλιού	Στάδιο G Εσχώρισμα σταφυλιού
Κλίμακα BBCH	00	05	09	10	13	53	55
Ωίδιο							
Φόμοψη							
Ακάρεια							

ΩΙΔΙΟ:

(*Erysiphe necator*)
(χολέρα, σίρικας)

Πρώτοι μολυσμένοι
βλαστοί
(βλαστοί - σημαίες)

Γενικές πληροφορίες - Διαπιστώσεις:

- Η σημαντικότερη ασθένεια του κρητικού αμπελώνα. Το ωίδιο, με μικρότερη ή μεγαλύτερη ένταση, προσβάλλει κάθε χρόνο τα αμπέλια του νησιού και είναι απαραίτητη η προληπτική αντιμετώπιση.
- Τα μολύσματα βρίσκονται μέσα σε οφθαλμούς (μάτια) και προσβάλλουν τη νέα βλάστηση με το ξεκίνημά της.
- Οι πρώτες μολύνσεις είναι περιορισμένες σε έκταση και εκδηλώνονται συνήθως σε ελάχιστους βλαστούς (από 2 - 3 % στο σύνολο των βλαστών του αμπελιού), όμως διατηρούν και παράγουν μολύσματα για μεγάλο χρονικό διάστημα που με αλληπάληλους κύκλους διασκορπίζουν τον μύκητα σε όλο το αμπέλι.

Οδηγίες - Συστάσεις:

- Η προληπτική αντιμετώπιση πρέπει να ξεκινά όταν η βλάστηση έχει μήκος 5 - 6 εκ. (πρώτα φύλλα, στάδιο E).

Καλλιεργητικά μέτρα: Η αφαίρεση και καταστροφή των πρώτων μολυσμένων βλαστών που συνήθως γίνονται αντιληπτοί μετά την εμφάνιση της ταξιανθίας (στάδιο F) είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διαχείριση της ασθένειας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το [ωίδιο πατήστε εδώ](#)

ΦΟΜΟΨΗ:

(*Phomopsis viticola*)

Γενικές πληροφορίες - Διαπιστώσεις:

- Ο μύκητας ευνοήθηκε τις τελευταίες χρονιές με τις ανοιξιάτικες βροχοπτώσεις και αυξήθηκαν τα συμπτώματα (γκριζόλευκες «κούφες» κληματίδες με μικρά μαύρα στίγματα) ωστόσο δεν έχει δώσει τις έντονες προσβολές του παρελθόντος.
- Οι απαραίτητες προϋποθέσεις για να γίνουν νέες μολύνσεις είναι τρεις:
  1. παρουσία μολυσμάτων μέσα στο αμπέλι (ιστορικό με συμπτώματα) και
  2. επδεδεικτικό βλαστικό στάδιο : έξοδος φύλλων έως πρώτα φύλλα (D-E) και
  3. βροχή για διασπορά του μολύσματος με ελάχιστη θερμοκρασία 8-10 °C και ταυτόχρονα τουλάχιστον 12 ώρες συνεχούς διύγρανσης.

Οδηγίες - Συστάσεις:

- Παρακολουθείτε τα [δελτία βροχοπτώσης επόμενων ημερών της ΕΜΥ](#). Απουσία βροχοπτώσεων κοντά στο ευαίσθητο βλαστικό στάδιο D δεν υπάρχει κίνδυνος.
- **Μόνο σε αμπέλια με ιστορικό προσβολών**, εφόσον προβλέπονται βροχές και βρίσκονται κοντά στο στάδιο D, συνιστάται προστασία πριν από τη βροχή.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη [φόμοψη πατήστε εδώ](#)

ΑΚΑΡΕΑ:

(*Colomerus vitis*)

Γενικές πληροφορίες - Διαπιστώσεις:

- Τα ακάρεα της φυλής των οφθαλμών του είδους *Colomerus vitis*, ανάλογα με τον πληθυσμό που αναπτύσσουν στα μάτια, είτε τα καταστρέφουν ολοκληρωτικά οπότε αυτά δεν ανοίγουν την επόμενη άνοιξη είτε τα ζημιώνουν μερικώς με αποτέλεσμα ανοίγοντας να δίνουν ασθενική βλάστηση.

Οδηγίες - Συστάσεις:

- Στα αμπέλια με ιστορικό προσβολών, συνιστάται ψεκασμός με καλή διαβροχή:
  - Όταν η βλάστηση έχει μήκος 5 - 10 εκ. (πρώτα φύλλα, στάδιο E).

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα [ακάρεα πατήστε εδώ](#)

Παρατήρηση : Σε περίπτωση που κοντά στο ευαίσθητο για φόμοψη βλαστικό στάδιο D δεν προβλέπονται βροχές συνιστάται η ανοιξιάτικη φυτοπροστασία να ξεκινά με μια συνδυασμένη προληπτική εφαρμογή στο επόμενο βλαστικό στάδιο, στα πρώτα φύλλα (στάδιο E, μήκος 5 - 6 εκ.) για ταυτόχρονη αντιμετώπιση ωιδίου, ακάρεων.

Διαχείριση της αυτοφυούς βλάστησης των αμπελιών

Μην καταστρέφετε την ξινίθρα, δεν επιβαρύνει το αμπέλι.

Η χημική ζιζανιοκτονία και η κατεργασία του εδάφους να αποφεύγονται.

Αντίθετα, η παρουσία της αυτοφυούς βλάστησης (π.χ. ξινίθρα) στο περιβάλλον του αμπελώνα είτε η εγκατάσταση άλλης επιθυμητής βλάστησης (π.χ. ψυχανθή ή μίγμα με ψυχανθή / αγρωστώδη) ΠΡΕΠΕΙ να επιδιώκεται.

Τα οφέλη από την παρουσία ξινίθρας ή άλλης επιθυμητής βλάστησης είναι πολλά: προστατεύονται τα εδάφη από τη διάβρωση (κυρίως τα επικλινή), συγκρατούνται τα νερά της βροχής, ανταγωνίζονται άλλα επιζήμια ζιζάνια, βελτιώνουν τη δομή του εδάφους, αυξάνουν την οργανική ουσία και τη γονιμότητα του, ευνοούν τη βιοποικιλότητα και την αειφορία.

Όπου απαιτηθεί διαχείριση ζιζανίων, συνιστάται να προτιμάται η χορτοκοπή.

Ψεκαστικά μηχανήματα :

- Επιθεωρείτε και ελέγχετε ανά τριετία τα ψεκαστικά σε ειδικά πιστοποιημένα συνεργεία της περιοχής.
- Ελέγχετε, συντηρείτε και βαθμονομείτε τα ψεκαστικά πριν και κατά την καλλιεργητική περίοδο.
- Για περισσότερες πληροφορίες στον σύνδεσμο [ΨΕΚΑΣΤΙΚΑ](#)

Φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ) :

- Χρησιμοποιείτε εγκεκριμένα σκευάσματα για την καλλιέργεια, για τον εχθρό ή την ασθένεια και για το βλαστικό στάδιο της εποχής.
- Εγκεκριμένα σκευάσματα ανά καλλιέργεια και εχθρό / ασθένεια στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ [πατώντας εδώ](#)

Συνιστάται να επιλέγετε σκευάσματα με τους λιγότερους κινδύνους για τον χρήστη και το περιβάλλον.

Τα «χημικά» φυτοπροστατευτικά δεν είναι ακίνδυνα.

Θυμηθείτε πριν την εφαρμογή να ελέγχετε τη σήμανση κινδύνου και να παίρνετε απαραίτητως μέτρα προστασίας.

Σε κάθε περίπτωση διαβάζετε προσεκτικά και εφαρμόζετε πιστά την ετικέτα.

[Τα Δελτία Γεωργικών Προειδοποιήσεων αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου](#)

Τα δελτία γεωργικών προειδοποιήσεων **αμπελιού** αποστέλλονται στο email κάθε ενδιαφερόμενου με εγγραφή [πατώντας εδώ](#)

[Εφαρμογή I-Agric του ΥπΑΑΤ για ενημερώσεις στο κινητό τηλέφωνο](#)

Ηράκλειο 14 Μαρτίου 2024
Η Προϊσταμένη Τμήματος
Κληρονόμου Ευφροσύνη

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Βροχομετρικά Στοιχεία

Στο νέο υδρολογικό έτος (από την 1^η Σεπτεμβρίου 2023 και μέχρι την 12^η Μαρτίου 2024), καταγράφηκαν βροχοπτώσεις (Πίνακας 2) όπου το συνολικό ύψος τους σε σχέση με τον μέσο όρο είναι χαμηλότερο.

Ειδικότερα, το φθινόπωρο σημειώθηκαν χαμηλού ύψους βροχοπτώσεις : τον Οκτώβριο ήταν σχεδόν μηδενικές. Αντίστοιχα χαμηλές ήταν οι βροχοπτώσεις τον χειμώνα μέχρι τα μέσα του Ιανουαρίου.

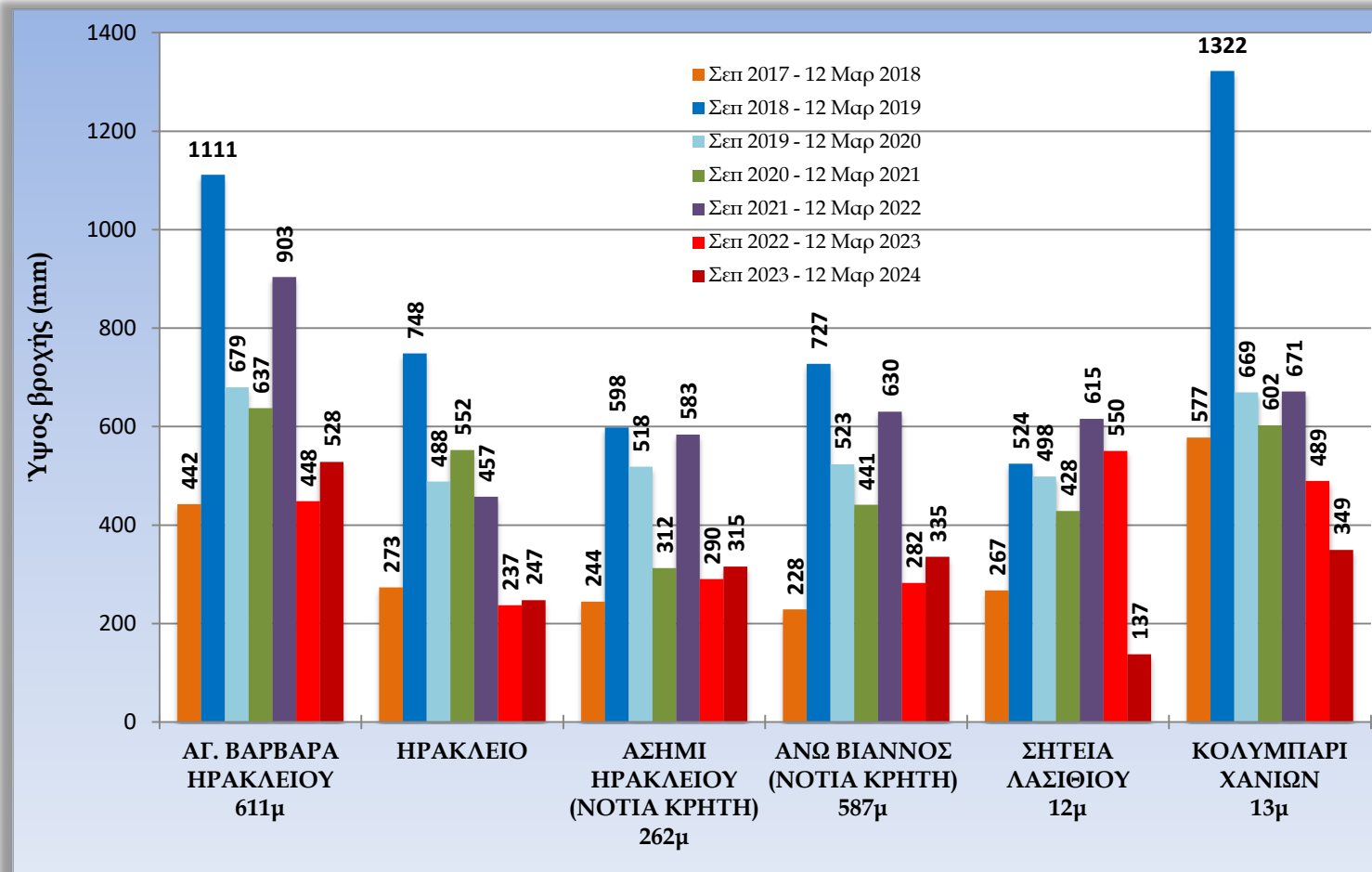
Στο Γράφ. 1 παρουσιάζονται συγκριτικά συνολικά ύψη βροχής στις τελευταίες επτά περιόδους (2017 - 2024) κατά το ίδιο χρονικό διάστημα (από 1^η Σεπτεμβρίου έως και 12^η Μαρτίου) σε έξι σταθμούς της υπηρεσίας.

Σύμφωνα με τα δεδομένα που καταγράφονται μέχρι σήμερα είναι ένα από τα υδρολογικά έτη με τα χαμηλότερα συνολικά ύψη βροχοπτώσεων, ιδιαίτερα στα ανατολικά τμήματα του νησιού.

Πίνακας 2. Βροχομετρικά στοιχεία (ύψος σε mm) από 1^η Σεπτεμβρίου 2023 - 12^η Μαρτίου 2024

ΠΕΡΙΟΧΗ Υψόμετρο ΜΗΝΑΣ	ΣΗΤΕΙΑ	ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ	ΒΙΑΝΝΟΣ	ΒΟΝΗ	ΑΣΗΜΙ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	ΑΓΙΑ	ΒΑΡΒΑΡΑ	ΤΥΜΠΙΑΚΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΑΓΙΑ	ΚΟΛΥΜΠΙΑΡΙ
	12 μ	6 μ	587 μ	322 μ	263 μ	23 μ	611 μ	22 μ	39 μ	47 μ	13 μ	
Σεπτέμβριος 2023	12	6	4	5	7	3	8	29	22	32	32	
Οκτώβριος 2023	4	6	16	3	2	1	1	0	0	2	8	
Νοέμβριος 2023	12	25	98	26	55	19	82	39	18	24	52	
Δεκέμβριος 2023	29	29	41	44	51	55	67	33	38	60	64	
Ιανουάριος 2024	29	70	98	165	136	116	210	55	123	134	137	
Φεβρουάριος 2024	46	33	67	95	56	48	140	30	44	50	40	
1- 12 Μαρτίου 2024	5	5	11	7	8	5	20	13	4	11	16	
ΣΥΝΟΛΟ	137	174	335	345	315	247	528	199	249	313	349	

(Στοιχεία Αυτόματων Τηλεμετρικών Μετεωρολογικών Σταθμών Π.Κ.Π.Φ.Π.&Φ.Ε. Ηρακλείου)

Γράφημα 1. Σύγκριση ύψους βροχοπτώσεων από Σεπτέμβριο έως 12 Μαρτίου σε επτά συνεχόμενες περιόδους

Θερμοκρασία

Δεδομένα συσσώρευσης ψύχους μετρούνται με μοντέλα που αξιολογούν τις ωριαίες θερμοκρασίες που σημειώνονται από την 1^η Οκτωβρίου έως την 28^η Φεβρουαρίου.

Στο Γράφημα 2 δίνονται οι μονάδες ψύχους που συμπληρώθηκαν στις τελευταίες εννιά περιόδους (2015 - 2024) κατά το ίδιο χρονικό διάστημα (από 1^η Οκτωβρίου έως και 28^η Φεβρουαρίου) σε πέντε επιλεγμένους σταθμούς της υπηρεσίας. Ο υπολογισμός έγινε με βάση το δυναμικό μοντέλο του Τμήματος Φυλλοβόλων Οπωροφόρων Δέντρων Νάουσας του Ινστιτούτου Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ.

Σύμφωνα με τα δεδομένα είναι η περίοδος με τη μικρότερη συσσώρευση ψύχους, μικρότερη ακόμα και από την περίοδο 2015 - 2016 όπου είχε σημειωθεί ένας από τους ηπιότερους χειμώνες.

Γράφημα 2. Σύγκριση μονάδων ψύχους από 1^η Οκτωβρίου έως 28^η Φεβρουαρίου

